

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: **“СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА БИЗНЕСА”;**

ЗА СПЕЦ: **„Мениджмънт на човешките ресурси“; ОКС „магистър“**

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: **5; СЕМЕСТЪР: 10;**

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: **240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.**

КРЕДИТИ: **8**

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Д. Серафимова)

2.
(гл. ас. д-р С. Димитрова)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Д. Добрев)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Социална отговорност на бизнеса” е предназначена за магистърската степен на специалност “Мениджмънт на човешките ресурси” на Икономически университет – Варна.

Основното ѝ предназначение е да представи съвременните схващания за социална отговорност на бизнес организациите и формите за реализирането им, като акцентира върху тези от тях, обхващащи въвеждането на добри трудови стандарти, насочени към подобряване условията на труд, спазване на всички човешки и трудови права, недопускане дискриминация на работното място, борба с корупцията и др.

Съдържателните акценти на дисциплината са върху: историческото възникване и развитие на социалната отговорност като концепция и като научна дисциплина; проучванията и теоретичните възгледи на европейски и американски специалисти по социална отговорност и тяхната приложимост в българските организации; международни стандарти за отговорност и социален одит, измерения на социалната отговорност в управлението на човешките ресурси и нейното отчитане и оценяване.

Дисциплината има за цел да провокира интереса на студентите към съвременните дискусии и разбирания за успех в бизнеса и за успешното управление на човешките ресурси в организациите. Стремешът е в тях да се формират нови умения за разработване и следване на социално отговорна бизнес политика. По този начин дисциплината стимулира настоящите студенти и бъдещи мениджъри да прилагат социално отговорни практики, насочени към спазване на всички трудови права и социални стандарти, подобряване условията на труд и качеството на живота. Тя също така формира в тях едно по-широко разбиране за ролята на съвременния бизнес – като активен участник при разрешаване на различни социални проблеми и като инициатор за постигане на устойчиво развитие.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1	ИСТОРИЧЕСКО ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА КОНЦЕПЦИИТЕ ЗА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ	5	1	
1.1	СО и отговорностите на бизнеса пред обществото: класически икономически модел и социоекономически модел	1		
1.2	Исторически предпоставки за възникване на идеите за СО	1		
1.3	Съвременни виждания за същността и областите на приложение на социалната отговорност към персонала	1		
1.4	Дискусии за ролята на социалната отговорност в съвременния МЧР	1		
1.5	Връзка между социално отговорните практики към персонала и трудовото законодателство	1		
2	ИЗМЕРЕНИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ В КОНТЕКСТА НА РАЗЛИЧНИ НАУЧНИ ТЕОРИИ	6	2	
2.1	Измерения на социалната отговорност на бизнеса в контекста на теорията за представителството	3		

2.2	Измерения на социалната отговорност на бизнеса в контекста на теорията за заинтересованите страни	3		
3	ПОДХОДИ, КОНЦЕПЦИИ И МОДЕЛИ ЗА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА БИЗНЕС ОРГАНИЗАЦИИТЕ	4	1	
3.1	Подходи за социална отговорност на бизнеса – Европейско-континентален и Англосаксонски подход	1		
3.2	Модел на П. Сети, модел на К. Дейвис, модел на А. Карол, модел на Д. Ууд и др.	3		
4	ОСНОВНИ ОБЛАСТИ НА СО КЪМ ПЕРСОНАЛА	4	1	
4.1	Безопасни и здравословни условия на труд	1		
4.2	Трудови стандарти	1		
4.3	Антидискриминационни практики	1		
4.4	Антикорупционни практики	1		
5	МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ, ПОУЛЯРИЗИРАЩИ ПРИЛАГАНЕТО НА СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИ ПРАКТИКИ	6	1	
5.1	Международен форум на бизнес лидерите (IBLF)	2		
5.2	Инициативата “Глобален договор” на ООН	2		
5.3	Бизнес инициатива за социално съгласие (БИСС)	2		
6	МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ ЗА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА БИЗНЕСА	4	1	
6.1	Стандарт за социална отговорност SA 8000	2		
6.2	Стандарт за социална отговорност ISO 26000	1		
6.3.	Стандарт за здравословни и безопасни условия на труд OHSAS 18001:2007	1		
7	ОЦЕНЯВАНЕ НА СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИТЕ ПРАКТИКИ ОТ БОРСОВИ ИНДЕКСИ И МЕЖДУНАРОДНИ КОНКУРСИ ЗА СО – СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МЧР	4	2	
7.1	Индекси на <i>Dow Jones</i> за оценка на устойчивостта (<i>Dow Jones Sustainability Group Index, DJSI</i>). Индекси на <i>FTSE Group</i> за оценка на социално отговорните практики (<i>FTSE4Good Index</i>)	2		
7.2	Международни конкурси и награди за социално отговорен бизнес	2		
8	СЪВРЕМЕННИ СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИ БИЗНЕС ПРАКТИКИ И СПЕЦИФИЧНИТЕ ИМ ПРОЯВЛЕНИЯ В МЧР	2	2	
8.1	Концепциите „Справедлива търговия“, „Устойчиво развитие“ и „Солидарно земеделие“	1		
8.2	Концепция за „Социален бизнес“ на Нобеловия лауреат проф. М. Юнус	1		
9	СОЦИАЛЕН ОДИТ, ОТЧИТАНЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА НЕФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИТЕ ПРАКТИКИ В БИЗНЕСА	4	2	
9.1	Социална отчетност и социален одит – причини и разновидности	1		
9.2	Съвременни тенденции в социалната отчетност	1		
9.3	Стандартизиране на социалните отчети: „Глобалната инициатива за отчитане (<i>GRI</i>)	1		

9.4.	Специфични елементи на социалните отчети, свързани с оповестяване на информация за МЧР	1		
10	НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НЕЙНОТО ИЗМЕРВАНЕ	2	2	
10.1	Национална стратегия за социална отговорност на Република България – принципи, цели, организация за прилагането ѝ.	1	1	
10.2	Индикатори за оценка на ефективността на СО на национално ниво в България – създаване и основни компоненти	½	½	
10.3	Индикатори за оценка на ефективността на СО на корпоративно ниво в България – създаване и основни компоненти	½	½	
11	СТРАТЕГИЧЕСКИ УПРАВЛЕНСКИ РЕШЕНИЯ И СО	3	2	
11.1	Разработване на стратегия за СО	1		
11.2	СО и устойчиво развитие	1		
11.3	Бъдещето на СО в международен план	1		
	Общо:	30	15	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа по предварително зададена тема	1	40
1.2.	Казуси	3	60
Общо за семестриален контрол:		4	110
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит – тест с отворени и затворени въпроси	1	65
Общо за сесиен контрол:			
Общо за всички форми на контрол:			165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Серафимова, Д. Социалната отговорност на бизнеса и нейното оценяване. ИК “Геа-Принт”, Варна, 2009
2. Пейчева, М., А. Вейсел, В. Динева Корпоративна социална отговорност - теория, отчетност и одит. София: ИК АТЛ-50, 2016

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Котлър, Ф. и Н. Лий. Корпоративна социална отговорност. Най-доброто за вашата компания и вашата кауза. София, Roi Communication, 2011
2. Министерство на труда и социалната политика. Национална стратегия за корпоративна социална отговорност на Република България: 2009-2013. София, МТСП, 2009
3. Министерство на труда и социалната политика. План за изпълнение на стратегията за Корпоративна социална отговорност за периода 2011-2012 г. София, МТСП, 2011
4. Резолюция на Европейската комисия за оповестяване на нефинансова информация от големи публични компании (European Commission Statement 14/29: Disclosure of non-financial information by certain large companies. Brussels, 26 February 2014)
5. Серафимова, Д., Съвременни практики за социално отговорно бизнес поведение и устойчиво развитие. Сборник с доклади от Юбилейна научна конференция „Новите реалности в управлението“. Варна: Наука и икономика, 2017, с. 39-58
6. Chandler, D., W. Werther Jr., Strategic Corporate Social Responsibility. Stakeholders, Globalization, and Sustainable Value Creation. Third ed. SAGE, 2014
7. Crane, A., D. Matten, L. Spence. Corporate Social Responsibility. Readings and Cases in a Global Context, 2nd Ed. Routledge, 2013
8. Fisher, C., Al. Lovell, N. Valero-Silva. Business Ethics and Values. Fourth ed. Pearson. 2013
9. Serafimova, D. CSR Disclosure in Large Bulgarian Companies. International Conference on Marketing and Business Development Journal, Bucharest: University of Economic Studies Publishing House, 3, 2017, 11.
10. Tehemar, Sh. Communication in the CSR Context. First ed. (ISBN 978-87-403-0640-8). 2014